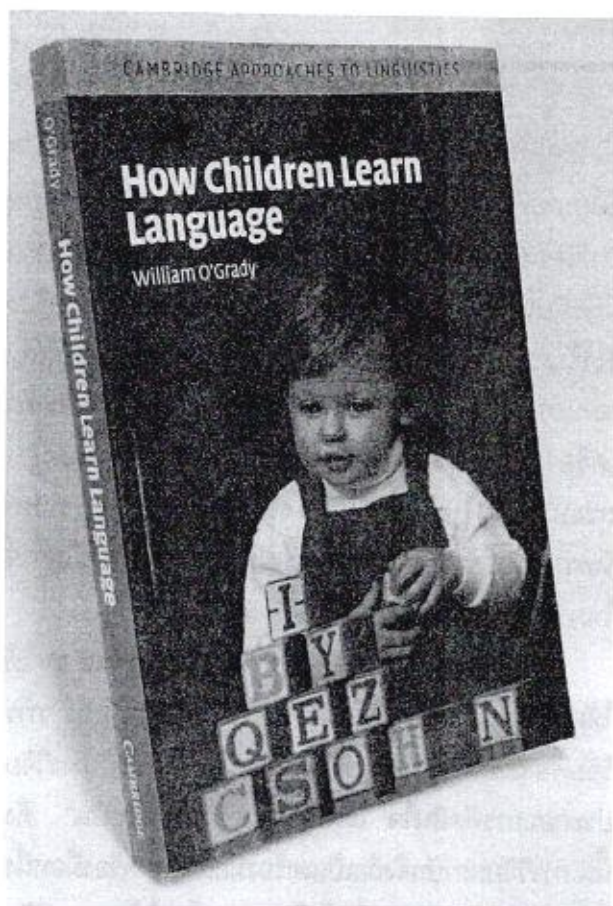

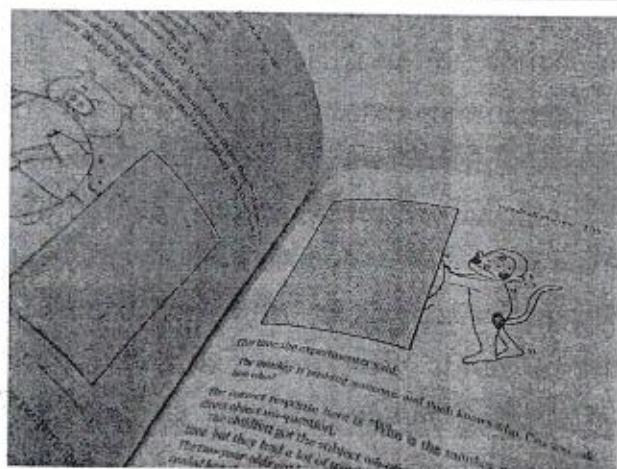
How Children Learn Language

อมร ทวีศักดิ์ *

หนังสือที่เราขอแนะนำต่อท่านผู้อ่านในฉบับนี้ ชื่อ **How Children Learn Language** เขียนโดย **William O'Grady** จัดพิมพ์ครั้งแรกในปี พ.ศ. 2548 โดย Cambridge University Press หนังสือเล่มนี้เป็นส่วนหนึ่งของชุดหนังสือสาขาวิชาภาษาศาสตร์ของสำนักพิมพ์นี้ ซึ่งจัดพิมพ์ขึ้นเพื่อนำเสนอสาระสำคัญที่เกี่ยวข้องกับเรื่องธรรมชาติของภาษา

หนังสือเล่มนี้มีความหนา 240 หน้า เนื้อหาภายในกล่าวถึงกระบวนการเรียนรู้ภาษาแม่หรือภาษาที่หนึ่งของเด็ก ซึ่งเน้นหนักในรายละเอียดเกี่ยวกับขั้นตอนต่างๆ ของการเรียนรู้ภาษาของเด็กในช่วง 3 ปีแรก นับตั้งแต่เริ่มการใช้เสียง การเรียนรู้คำจำนวนนับพันๆ คำ การสร้างและทำความเข้าใจกับประโยคในระดับต่างๆ รวมถึงการเปลี่ยนแปลงประเภทต่างๆ ที่ปรากฏในระบบเสียงของภาษานั้นๆ ในการนำเสนอสาระต่างๆ O'Grady มีได้กล่าวถึงรายละเอียดในด้าน "กระบวนการ" ของการเรียนรู้ภาษาแม่หรือภาษาที่หนึ่งเท่านั้น แต่เขายังได้รวบรวมเอาการศึกษาเชิงทดลองและเทคนิควิจัยที่ให้ได้มาซึ่งองค์ความรู้เกี่ยวกับปรากฏการณ์นำฝนของการเรียนรู้ภาษาเด็กไว้ด้วย

หนังสือเล่มนี้เหมาะกับผู้สนใจ หรือต้องการทำความเข้าใจเรื่อง "การเรียนรู้ภาษา" อย่างยิ่ง อีกทั้งยังมีภาพประกอบเนื้อเรื่องที่นำเสนออย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม ตัวอย่างประกอบคำอธิบายนั้น ผู้เขียนได้นำมาจากภาษาอังกฤษเป็นส่วนใหญ่

*รองศาสตราจารย์ประจำสถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล

การวิจัยสถาบัน: เครื่องมือสำคัญในการบริหารองค์กรสมัยใหม่

ธีรพงษ์ บุญรักษา *

กระแสโลกาภิวัตน์ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาทั้งในระบบเศรษฐกิจ การเมืองการปกครอง และสังคม ทุกองค์กรไม่ว่าจะเป็นในภาครัฐ เอกชน ชุมชน หรือแม้กระทั่งองค์กรทางการศึกษาจำเป็นต้องปรับปรุงการดำเนินงานของตนให้มีประสิทธิภาพสูง เพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันและความยั่งยืนขององค์กรต่อไป ผู้บริหารองค์กรจำเป็นต้องทราบปัญหาที่แท้จริงขององค์กรว่า อะไรคือต้นเหตุที่แท้จริงของปัญหา ปัญหานั้นร้ายแรงหรือไม่ ถ้าร้ายแรงจะอยู่ในระดับใด และส่งผลกระทบต่อการบริหารงานอย่างไร นอกจากนี้ ต้องทราบว่าปัจจัยอะไรบ้างที่จะส่งผลกระทบต่อการทำงานขององค์กรในอนาคต และที่สำคัญผู้บริหารจะต้องหาวิธี หรือกลยุทธ์ที่ใช้แก้ไข ปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสม หรือรองรับกับการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ ที่ส่งผลกระทบต่อองค์กรได้อย่างทันทั่วทั้งที่ ดังนั้น การบริหารองค์กรในปัจจุบันจึงจำเป็นต้องอาศัยข้อมูล ข้อเท็จจริงหรือความรู้ที่เกิดจากข้อมูลที่ผ่านการวิเคราะห์และสังเคราะห์แล้ว ซึ่งกระบวนการนี้จำเป็นต้องทำอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องตามการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นตลอดเวลา

หากเปรียบองค์กรเหมือนร่างกายของมนุษย์ แพทย์จะต้องวินิจฉัยสาเหตุของอาการผิดปกติว่าร่างกายกำลังป่วยเป็นโรคอะไรอยู่ ร้ายแรงหรือไม่ เมื่อวินิจฉัยแล้วก็ตัดสินใจรักษาให้ตรงกับโรคที่เป็นอยู่ ซึ่งอาจเป็นการให้ยา ฉีดยา หรือผ่าตัด องค์กรก็เช่นเดียวกัน ผู้บริหารองค์กรจะต้องพยายามค้นหาปัญหาขององค์กรให้ได้ เพื่อ

นำไปสู่การตัดสินใจ การวางแผนกลยุทธ์และการกำหนดนโยบายที่สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง อย่างไรก็ตาม สิ่งที่สำคัญที่สุดในกระบวนการรักษาคือการที่แพทย์สามารถวินิจฉัยโรคได้อย่างถูกต้อง แพทย์จึงจำเป็นต้องมีเครื่องมือในการตรวจสอบร่างกายของผู้ป่วยที่เที่ยงตรงและแม่นยำ เช่น การใช้ปรอท หรือการเอ็กซเรย์ เป็นต้น เครื่องมือในการวินิจฉัยโรคของแพทย์นี้เปรียบเหมือนกระบวนการในค้นหาข้อเท็จจริงและนำมาประมวลผล วิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหา อุปสรรค ตลอดจนโอกาสในการพัฒนาขององค์กรนั่นเอง

ศาสตราจารย์ ดร.วิจิตร ศรีสอ้าน (2548: 2) ได้ให้คำจำกัดความของ “การวิจัยสถาบัน” ว่า หมายถึง “การวิจัยเรื่องเกี่ยวกับสถาบันของตนเอง เพื่อใช้ผลของการวิจัยประกอบการตัดสินใจ แก้ปัญหาและพัฒนาสถาบัน” ดังนั้น การวิจัยสถาบันจึงถือเป็นเครื่องมือสำคัญเครื่องมือหนึ่งที่จะช่วยวินิจฉัยสภาพที่แท้จริงขององค์กรได้ การวิจัยสถาบันกำเนิดขึ้นครั้งแรกที่ Harvard University ต่อมา สถาบันการศึกษาหลายแห่งได้ให้ความสำคัญและนำการวิจัยสถาบันไปใช้อย่างแพร่หลาย และได้มีการก่อตั้งสมาคมวิจัยสถาบันขึ้นเป็นครั้งแรกในประเทศสหรัฐอเมริกา เมื่อปี พ.ศ. 2517 ภายใต้ชื่อ “สมาคมวิจัยสถาบัน (Institutional Research Association)” สำหรับการวิจัยสถาบันในประเทศไทยนั้น ได้มีการจัดทำขึ้นเป็นครั้งแรก ณ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปี พ.ศ. 2541 และต่อมาประเทศไทยได้มีการจัดตั้งสมาคมวิจัยสถาบันขึ้นเมื่อวันที่ 12

*อาจารย์ประจำสถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล

กรกฎาคม พ.ศ. 2543 โดยใช้ชื่อว่า “สมาคมวิจัยสถาบัน และพัฒนาอุดมศึกษา (Association of Institutional Research and Higher Education Development)” (ประอร สุนทรวิภาค, 2548: 2-3)

สำหรับขอบเขตในการทำวิจัยสถาบันนั้นไม่มีหลักเกณฑ์ที่ตายตัว ขึ้นอยู่กับลักษณะและภารกิจหลักขององค์กร อย่างไรก็ตาม ศูนย์วิจัยและพัฒนากระบวนการบริหารงานอุดมศึกษาแห่งชาติของสหรัฐอเมริกา (National Center for Higher Education Management System 'NCHEMS') ได้กำหนดขอบเขตในการทำวิจัยสถาบันไว้ 5 ด้าน (สมภพ สุวรรณรัฐ, 2547) ได้แก่

1. ด้านนิสิต/นักศึกษา อาทิ ข้อมูลพื้นฐานหรือภูมิหลังของนักศึกษา การพัฒนาทักษะและศักยภาพของนักศึกษาในด้านวิชาการ ร่างกาย และจิตใจ ภาวะผู้นำของนักศึกษา ความคาดหวังของนักศึกษา ความพึงพอใจทัศนคติของนักศึกษาในการพัฒนาสังคม ความพึงพอใจที่มีต่อสถาบันหรือรูปแบบการเรียนการสอน

2. ด้านบุคลากร อาทิ ข้อมูลพื้นฐานหรือภูมิหลังของบุคลากรในสายต่างๆ การพัฒนาทักษะและศักยภาพของบุคลากรในด้านต่างๆ การวิเคราะห์ด้านค่าตอบแทน เงินเดือน และสวัสดิการของบุคลากร การวิเคราะห์อัตราค่าจ้าง การวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคในด้านการบริหารบุคลากร การพัฒนาความก้าวหน้าในอาชีพของบุคลากร ขวัญกำลังใจและความผูกพันต่อองค์กร

3. ด้านหลักสูตร/โปรแกรมการศึกษา อาทิ ความพึงพอใจในหลักสูตรของนักศึกษา/ผู้ใช้บัณฑิต ความทันสมัยและเหมาะสมของหลักสูตร วิเคราะห์ปัญหาในด้านการเรียนการสอน พัฒนาการของนักศึกษาจากการเรียนการสอน ประสิทธิภาพในการเรียนการสอนด้วยระบบ E-learning การพัฒนารูปแบบห้องเรียนเสมือนจริง

4. ด้านการเงิน/งบประมาณ อาทิ วิเคราะห์ประสิทธิภาพในการใช้จ่ายงบประมาณ การวิเคราะห์ระบบการเบิกจ่ายงบประมาณ คุณภาพการให้บริการของงานในด้านการเงิน การวิเคราะห์วิธีการจัดต้นทุนของงานในด้านต่างๆ

5. ด้านอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก อาทิ ความพึงพอใจของนักศึกษา บุคลากร และผู้เยี่ยมชมต่ออาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมในสถาบัน การวิเคราะห์ประสิทธิภาพในการใช้งานของอุปกรณ์ต่างๆ การให้บริการของห้องสมุด เป็นต้น

ปัจจุบันสถาบันการศึกษาในประเทศไทยได้นำแนวคิดการวิจัยสถาบันไปใช้ในการบริหารงานของตนอย่างกว้างขวาง โดยพบว่ามหาวิทยาลัยหลายแห่งได้จัดตั้งหน่วยงานที่รับผิดชอบทางด้านการประกันคุณภาพขึ้น และได้มีการดำเนินการในการรวบรวมข้อมูลหาข้อเท็จจริงเพื่อนำมาประเมินประสิทธิภาพในการบริหารงานของหน่วยงาน ทั้งนี้เพื่อให้เห็นภาพที่ชัดเจน ผู้เขียนจึงขอยกตัวอย่างโครงการวิจัยของสถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท ซึ่งเป็นหน่วยงานหนึ่งในมหาวิทยาลัยมหิดล ที่จัดให้มีการวิจัยสถาบันขึ้นภายใต้ชื่อ “โครงการวิจัยสถาบันฯ: การพัฒนาองค์กรไปสู่ความเป็นเลิศ” ซึ่งโครงการนี้ถือเป็นโครงการนำร่อง (Pilot Project) ของสถาบันฯ โดยให้ความสำคัญแก่บุคลากรในสายสนับสนุนก่อน และได้ดำเนินการวิจัยในส่วนอื่นๆ ต่อไป คณะผู้วิจัยประกอบด้วยบุคลากรจากทุกส่วนของสถาบันฯ คือ สายวิชาการ สายวิจัย และสายสนับสนุนวิชาการ โครงการวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์หลัก 3 ประการคือ

1. เพื่อสำรวจ วิเคราะห์ปัญหา และอุปสรรคที่เกิดขึ้นในการดำเนินงานด้านต่างๆ ของสถาบันฯ ทั้งในระดับองค์กรและระดับหน่วยงาน

2. เพื่อพัฒนาปรับปรุงการบริหารจัดการภายในสถาบันฯ การดำเนินงานของฝ่ายสนับสนุนวิชาการให้มีประสิทธิภาพตามมาตรฐานเกณฑ์ระบบคุณภาพของมหาวิทยาลัยมหิดล ปี 2548 เพื่อมุ่งไปสู่องค์กรแห่งความเป็นเลิศ

3. เพื่อพัฒนาทักษะ ความรู้ความสามารถ และประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรฝ่ายสนับสนุนวิชาการของสถาบันฯ พร้อมทั้งเสริมสร้างทัศนคติที่ดีต่อสถาบันฯ

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ โดยใช้กระบวนการวิจัยแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research) ระหว่างผู้วิจัยกับผู้ปฏิบัติงานในแต่ละหน่วยงาน ตามกระบวนการ PDCA (Plan, Do, Check, Act) เพื่อเห็นผลลัพท์ของการปฏิบัติงาน พัฒนาการบริหารจัดการของสถาบันฯ ให้มีประสิทธิภาพ

ปัจจุบันโครงการวิจัยนี้อยู่ระหว่างการประมวลผลข้อมูลทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ ซึ่งได้มาจากเอกสารที่เกี่ยวข้องต่างๆ แบบสอบถาม การสังเกต และการสัมภาษณ์ผู้ที่ให้บริการและผู้ใช้บริการ โดยประโยชน์ที่คาดหวังสำหรับโครงการวิจัยนี้ คือ ผู้บริหารของสถาบันฯ และหัวหน้าหน่วยงานจะทราบถึงปัญหาและอุปสรรคที่แท้จริงของการบริหารจัดการสถาบันฯ ในปัจจุบัน อันจะนำไปสู่

การปรับปรุงวิธีการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพ เพื่อบรรลุเป้าหมายตามภารกิจหลักของสถาบันฯ โดยจะช่วยให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ในการพัฒนาทักษะ ความรู้ความสามารถ และประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากร ฝ่ายสนับสนุนวิชาการของสถาบันฯ ได้ด้วยตนเอง ตลอดจนเสริมสร้างทัศนคติที่ดีต่อองค์กร นอกจากนี้ ยังช่วยกระตุ้นให้มีการสื่อสารและแลกเปลี่ยนข้อมูลอย่างทั่วถึงภายในสถาบันฯ ระหว่างหัวหน้างานกับผู้ปฏิบัติงาน และระหว่างผู้ให้บริการกับผู้รับบริการ ทั้งในระดับบุคคลและหน่วยงาน โดยมีเป้าหมายร่วมกันในการพัฒนาสถาบันฯ

บรรณานุกรม

- ประอร สุนทรวินาศ. 2548. **การวิจัยสถาบัน**. เรียกดูเมื่อ 3 ธันวาคม 2548. เว็บไซต์โรงเรียนนายเรือ www.rtna.ac.th/Education/Departments.
- วิจิตร ศรีสอ้าน. 2548. "การวิจัยสถาบัน." เอกสารประกอบการสัมมนาเรื่อง **วิจัยสถาบันเครื่องมือใหม่สำหรับการพัฒนาใหม่และการประยุกต์สู่การศึกษา** 24-26 พฤศจิกายน 2548. ศูนย์การศึกษาต่อเนื่อง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรีร่วมกับสมาคมวิจัยสถาบันและพัฒนาอุดมศึกษา สถาบันวิจัยจุฬาภรณ์.
- สมภพ สุวรรณรัฐ. 2547. "โมโนทัศน์และกระบวนการวิจัยสถาบัน." เอกสารประกอบการฝึกอบรมหลักสูตร **การวิจัยสถาบัน รุ่นที่ 1** 25-27 สิงหาคม 2547, สำนักส่งเสริมและฝึกอบรม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.